

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1960

BRNO 1961

Druhý profil č.8 jsme očistili opět v západní stěně hliníku, v blízkosti výkopu z roku 1958, kde jsme tehdy získali z kulturní vrstvy v úrovni interstadiální půdy W 2-3 podivuhodný soubor hrubé industrie spolu s nástroji gravetionu. Nález z profilu č.8 patří k nim. Je to křemenný valou protáhlého tvaru, který má v příčném směru v horní části jen několika odštěpy upravenou ostrou hranu. Poobá se jednoduché sekerce, tedy těžšímu údernému nástroji či zbraní s ostrou hranou vpředu. S několika takovými kusy velmi starobylého vzhledu z dřívějších výkopů připomíná nikoli jádrovou industrii-nejde zde o snahu vytvořit typické tvary této industrie - pěstní klíny, ale jednodušší, vývojově starší předměty prvotní industrie valounové. Stratigraficky však nelze o jejich původu pochybovat; tvoří součást inventáře mladopaleolitického sídliště.

Paleolitické nálezy z interstadiálního horizontu W 2-3 v cihelně u Dolních Věstonic, poslední i dřívější, svědčí o existenci samostatného centra osídlení, které budeme na rozdíl od Absolonovy stanice označovat jako Dolní Věstonice II - cihelna. Výsledky komplexního studia, které byly uloženy v obašlejší stati /Anthropozoikum XI, 1962/, činí sprašové profily této lokality jedním ze základních pilířů stratigrafie mladého pleistocénu ve střední Evropě.

Forschungsarbeiten in der Ziegelei bei Dolní Věstonice.

Im Jahre 1960 wurde das Studium des bereits gereinigten Profiles in der Ziegelei bei Dolní Věstonice unter Mitarbeit von V. Ložek und J. Kukla fortgesetzt. Die detaillierten Zergliederungen und Analysen gewährten wichtige Erkenntnisse /Anthropozoikum XI, 1962/, welche zeigen, dass das Profil einer der Grundpfeiler der Stratigraphie des jungen Pleistozän in Mitteleuropa sein wird. Die neuen gereinigten Profile bestätigten die früheren Erkenntnisse und gewährten weitere Funde. Im Profil Nr. 5 war dies ein Hornblendeabschlag, den man, dem Rohmaterial nach, mit der älteren Aurignacien-Phase in Mähren verbinden kann. Dieser lag in einem schwach entwickelten Boden auf der Lössbasis W2, und präziserte dadurch die stratigraphische Lage der Stationen vom Typ Brno - Maloměřice, Stránská skála, Křepice, Bulhary u.w. Im Profil Nr. 8 wurde im Niveau des interstadialen Bodens W2-3 ein, auf einfache Weise zugeschärfter Quarzitrollstein entdeckt, der zu ähnlichen Funden aus dem Jahre 1958 gehört. Formlich erinnert dieser an archaische Geräte der ursprünglichen Rollsteinindustrie, /Pebble tool/, ist jedoch ein untrennbarer Bestandteil der groben Industrie im Inventar der jungpaläolithischen Station. Die Arbeiten in der Ziegelei zeigten, dass hier eine besondere Besiedlungskonzentration existiert, die wir im Gegensatz zu Absolons Station als Dolní Věstonice II - Ziegelei, bezeichnen werden.

Nález mamutích kostí v Sobotovicích.

Bohuslav Klíma

Při úpravě svíslé stěny v závěru dvorku za domem č.151 v severovýchodní části obce Sobotovic u Rajhradu zachytil K. Schoř v létě 1960 několik mamutích

kostí, které předal Okresnímu muzeu v Židlochovicích. Kostí /kel, stolička, zlomky dlouhých kostí, femuru a žeber/ ležely v soliflukčním horizontu na basi nejmladší spraše /W 3/ v hloubce 200 cm pod povrchem. V jejich podloží byla špatně odkryta rozrušená půda na povrchu mocných štěrkopísků staré pleistocenní terasy. Zdá se, že soubor kostí patří jedinému, mladšímu mamutímu jedinci, není ovšem vyloučeno, že může představovat kosti i několika jedinců, které sem mohli pohodit paleolitickí lovcí. Spolehlivý výklad o významu nálezu podají plánované odkryvé práce.

Fund von Mammutknochen in Sobotovice.

In Sobotovice bei Rajhrad wurden im Jahre 1960 im Solifluktionshorizont auf der Basis des jüngsten Lösses /W3/ in einer Tiefe von 200cm unter der Oberfläche, Mammutknochen /Stossezahn, Backenzahn, Schenkelknochen, Bruchstücke von Rippen u.a./ gefunden.

Die Bedeutung der Funde werden geplante Ausgrabungsarbeiten aufklären.

Zachraňovací práce před jeskyní Ochozskou.

Bohuslav Klíma

V rámci soustavného výzkumu v jeskyních jižní části Moravského krasu se ukázalo za nutné uskutečnit záchranné práce na důležité pozdně paleolitické stanici, kterou objevil a z větší části také vytěžil již v roce 1938 prom.hist.K. Valoch ve sprašovém hřbetu před jeskyní Ochozskou /Acta Musei Moraviae 38, Brno 1953/. V roce 1953 provedl zde Archeologický ústav ČSAV za vedení prom.hist.H. Machové výzkumné práce, jejichž úkolem bylo zjistit hlavně stratigrafickou polohu nálezového horizontu a prošetřit celou otázku původu industrie a pozoruhodné polohy naleziště v otevřeném prostoru nízko v údolí a při tom v blízkosti několika příhodných jeskyní.

Výzkum otevřel tehdy řadu sond o větší ploše, prošetřil zbytky kulturní vrstvy, získal 197 předmětů kamenné industrie /z toho 126 nástrojů/ a splnil tedy dobře daný úkol. Od té doby se však častěji než dříve nalézaly zvláště po dešti na nalezišti drobné úštěpky kamenné industrie, uvolňované zřejmě z překopaných vrstev i z drobných útržků ještě neporušených sedimentů, zachovaných kolem stromů a při okrajích sond. V roce 1960 se přistoupilo proto opět k bližšímu prošetření naleziště. Protože pak nálezy dosahovaly jen malých a zcela nepatrných rozměrů a bylo nutno počítat i s možností, že mohly být při dřívějších výzkumech snadno přehlédnuty i typologicky důležité drobné nástroje, byly zbytky nálezových vrstev a povrchové polohy překopaných zemin přeplavovány. Výsledky namáhavé práce se dostavily. I s příležitostnými sběry připojily tyto práce k dřívějším nálezům celkem 490 kamenných předmětů, hlavně drobných úštěpů, šupin a zlomků, z nichž jen 22 je vhodných k bližší klasifikaci /7 čepelek s obitým bokem, 2 dláta, 11, retušovaných čepelek, 2 odštěpy rydel/.

Zachraňovací akce na stanovišti před Ochozskou jeskyní doplnila významným

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1960.

- Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.
- Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Poulík.
- Redaktoři : PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.
- Překlady: prom. hist. R. Tichý a E. Tichá.
- Kresby: B. Ludikovská.
- Na titulní stránce: Pozlacený gombík z pohřebiště u VI. kostela
v Mikulčicích.
- Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.